

Notat

Dato: 20. april 2010

Dokument nr. 41575/10

Kirkeministeriet
KM
Sagsbehandler
Jørgen Engmark

Svenska Kyrkans organisation og forvaltning

I dette notat giver en overordnet beskrivelse af den svenske kirkes organisation og forvaltning. Beskrivelsen er udarbejdet på grundlag af dokumenter, som er tilgængelige på den svenske kirkes hjemmeside - www.svenskakyrkan.se.

Lov om den svenske kirke

De overordnede bestemmelser om den svenske kirkes identitet og organisation er fastsat af Riksdagen ved lov.

Det er ved lov (Lag 1998:1591 om Svenska Kyrkan) bestemt,

- at Svenska Kyrkan er et evangelisk-luthersk trossamfund, som fremtræder som församlinger (sogne) og stifter, og at kirken også har nationale organer,
- at Svenska Kyrkan er en åben folkekirke, som i samvirke mellem en demokratisk organisation og kirkens embede driver en landsdækkende virksomhed,
- at församlingen er lokal enhed og omfatter de personer, som tilhører Svenska Kyrkan og bor inden for församlingens område. Församlingens grundlæggende opgave er at fejre gudstjeneste, undervise samt udøve diakoni og mission,
- at stiftet er regional enhed og omfatter församlingerne inden for stiftets område. Stiftets grundlæggende opgave er at fremme og have tilsyn med livet i församlingerne. Der skal i hvert stift være en biskop,
- at Kyrkomötet er Svenska Kyrkans højeste beslutende organ. Kyrkomötet kan dog ikke træffe beslutninger om spørgsmål, som det er en församlings eller et stifts opgave at beslutte om.

Kirkeordning

Regler for den svenske kirke ud over den nævnte lov fastsættes af Kyrkomötet. Det er først og fremmest sket i Kyrkoordning for Svenska Kyrkan, som trådte i kraft den 1. januar 2000, da forholdet mellem stat og kirke i Sverige blev ændret.

Kyrkomötet har siden vedtaget forskellige ændringer i kirkeordningen og desuden vedtaget supplerende bestemmelser på forskellige områder.

Kirkeordningen fastsætter rammerne for opgaver og forvaltning på det lokale niveau, på stiftsniveau og på nationalt niveau.

Församlinger og samfälligheter

Der er i Sverige ca. 1.800 församlinger (sogne). I hver församling er der et kirkeråd, der består af valgte medlemmer og kyrkoherden (den ledende

præst). Kirkerådet er församlingens styrelse. Kyrkoherden leder al virksomhed i församlingen. Kyrkoherden er således ikke blot gejstlig leder, men også administrativ leder.

En kyrkoherde har et pastorat som tjenesteområde. I adskillige pastorater er der flere församlinger. De udgør så en samfällighet, som har det politiske og administrative ansvar for økonomi, forvaltning og personale i pastoratets församlinger. Det politiske ansvar varetages af valgte kyrkofullmægtige samt kyrkoherden. Kyrkoherden er leder af al virksomhed i samfälligheten.

Församlingen / samfälligheten er arbejdsgiver for alle ansatte ved kirkerne, inklusive præsterne og forvalter bygninger, økonomi, begravelsesvæsen m.v.

Der er i församlinger og samfälligheter ansat et varierende antal administrative medarbejdere foruden medarbejdere til de kirkelige funktioner og medarbejdere ved kirkegårdene.

Der er i de ca. 1.800 församlinger ansat i alt ca. 20.500 medarbejdere, hvoraf ca. 3.200 er præster.

Stifter

Der er 13 stifter i Sverige. Hvert stift ledes af en biskop. Et valgt organ, stiftsfullmægtige, træffer beslutninger om principielle emner i forhold til stiftets virksomhed.

Stiftets grundlæggende opgave er at fremme og have tilsyn med menighedslivet. Det sker bl.a. ved gennem videreuddannelse og rådgivning at støtte menighederne og deres ansatte, tillidsvalgte og frivillige medarbejdere samt ved at føre tilsyn med, at kirkens regler bliver overholdt.

Stiftet har dog også forvaltningsmæssige opgaver.

Stiftet forvalter således bl.a. de såkaldte prästlönetilgänger, som består af fast ejendom og kapitaler, hvis afkast bidrager til at dække udgifterne til præsteløn i den svenske kirke.

Det nationale niveau

På det nationale niveau findes Kyrkomötet, der som nævnt er den svenske kirkes højeste besluttende organ.

Kyrkomötet har 251 valgte medlemmer. Desuden deltager biskopperne i Kyrkomötet, der samles to gange årligt - i september og oktober. Kyrkomötet er kirkens "lovgivende" organ.

Mellem Kyrkomötets samlinger er en kirkestyrelse, som er valgt af Kyrkomötet, og som har ærkebiskoppen som formand, kirkens øverste instans.

Svenska Kyrkans Kansli samordner, udvikler og administrerer de sager, som vedrører kirkens organisation og økonomi på nationalt niveau. Kansliet skal være en støtte for stifterne i deres arbejde for det lokale niveau i kirken.

Kansliet har ansvar for information, der er fælles for hele kirken og for kirkens internationale arbejde. Kansliet er også den samordnende instans i forhold til f.eks. forskning, statistik og religionsdialog.

Notat

Der er ca. 460 ansat under kansliet. Af disse er ca. 160 stationeret i udlandet.

Side 3

Dokument nr. 41575/10